

Vergaderjaar 1999–2000

26 890

Goedkeuring van de op 6 juni 1995 te Boekarest tot stand gekomen Overeenkomst tussen de Regeringen van het Koninkrijk der Nederlanden, het Koninkrijk België en Groothertogdom Luxemburg, enerzijds, en de Regering van Roemenië, anderzijds, betreffende de overname van onregelmatig binnengekomen en verblijvende personen, met Aanhangsels (Trb. 1995, 155)

Nr. 6

VERSLAG

Vastgesteld 22 maart 2000

De vaste commissie voor Justitie¹, belast met het voorbereidend onderzoek van dit wetsvoorstel, brengt als volgt verslag uit van haar bevindingen.

Onder het voorbehoud dat de regering de gestelde vragen tijdig zal hebben beantwoord, acht de commissie de openbare behandeling van dit wetsvoorstel voldoende voorbereid.

Algemeen

In het navolgende zullen de leden van de PvdA-fractie een uiteenzetting geven van de redenen om bovenstaand Verdrag ter uitdrukkelijke goedkeuring aan de beide Kamers der Staten-Generaal voor te leggen. Deze redenen zijn mede ingegeven door het advies van de Permanente Commissie van deskundigen in internationaal vreemdelingen-, vluchtelingen- en strafrecht, die de Kamers op 9 december 1999 over deze materie berichtte.

Allereerst valt op dat de onderhavige overnameovereenkomst reeds sinds 27 juni 1995 «voorlopig» wordt toegepast, terwijl de goedkeuring ruim vierenhalf jaar later pas gevraagd wordt. De verklaring die de regering daarvoor geeft in de toelichtende nota overtuigt naar het oordeel van deze leden niet. Een dergelijk tijdsverloop staat op gespannen voet met de toezegging van de regering tijdens de parlementaire behandeling van de Rijkswet Goedkeuring en Bekendmaking Verdragen dat de voorlegging zo *spoedig mogelijk* zal plaatsvinden nadat de voorlopige toepassing een aanvang heeft genomen. De leden van de PvdA-fractie dringen er dan ook met klem op aan, dat in de toekomst met een veel grotere voortvarendeheid om goedkeuring wordt gevraagd aan de Staten-Generaal. Verder willen de leden van de PvdA-fractie benadrukken dat in het geval van overnameovereenkomsten niet automatisch een voorlopige toepassing en een stilzwijgende goedkeuring moet worden aangenomen. Artikel 15 Rijkswet Goedkeuring en Bekendmaking van Verdragen bepaald immers dat voorlopige toepassing slechts dan is toegestaan wanneer het belang van het Koninkrijk vordert dat wordt afgeweken van de hoofdregel

¹ Samenstelling:

Leden: Van de Camp (CDA), Biesheuvel (CDA), Swildens-Rozendaal (PvdA), Scheltema-de Nie (D66), Kalsbeek-Jasperse (PvdA), Zijlstra (PvdA), Apostolou (PvdA), Middel (PvdA), Van Heemst (PvdA), voorzitter, Dittrich (D66), ondervoorzitter, Rabbae (GL), Rouvoet (RPF), Van Oven (PvdA), O. P. G. Vos (VVD), Van Wijmen (CDA), Patijn (VVD), De Wit (SP), Ross-van Dorp (CDA), Niederer (VVD), Nicolaï (VVD), Halsema (GL), Weekers (VVD), Van der Staaij (SGP), Wijn (CDA), Brood (VVD). Plv. leden: Balkenende (CDA), Verhagen (CDA), Wagenaar (PvdA), Van Vliet (D66), Arib (PvdA), Duijkers (PvdA), Kuijper (PvdA), Albayrak (PvdA), Barth (PvdA), Hoekema (D66), Karimi (GL), Schutte (GPV), Santi (PvdA), Van den Doel (VVD), Rietkerk (CDA), Rijpstra (VVD), Marijnissen (SP), Buijs (CDA), Van Baalen (VVD), Van Blerck-Woerdman (VVD), Oedayraj Singh Varma (GL), De Vries (VVD), Van Walsem (D66), Eurlings (CDA), Kamp (VVD).

van voorafgaande parlementaire goedkeuring. In overtuigende redene-
ving moet dus uiteen gezet worden waarom het belang van de voorlopige
toepassing groter is dan voorafgaande parlementaire controle.

Een andere reden om het Verdrag ter nadrukkelijke goedkeuring voor te
leggen is dat deze leden vraagtekens plaatsen bij de formulering van
artikel 4 van de Overeenkomst. Daarin wordt bepaald dat de bepalingen
van de overeenkomst geen afbreuk mogen doen aan de verplichtingen
voortvloeiende uit het Vluchtelingenverdrag. Wat de leden van de PvdA-
fractie betreft zou nadrukkelijker naar voren dienen te worden gebracht
dat de *toepassing* van het verdrag geen strijd mag opleveren met het
Vluchtelingenverdrag. Verder missen deze leden een verbod op toepas-
sing in strijd met artikel 3 Europees Verdrag van de Rechten van de Mens
en artikel 3 Anti-folterverdrag.

Voorts zijn zij ten aanzien van artikel 5 voorstander van het onderwerpen
van nieuwe diplomatieke notawisselingen aan parlementaire controle,
bijvoorbeeld door middel van ter inzage legging. Dergelijke notawisse-
lingen – welke in de regel niet worden aangemerkt als verdragen in
volkenrechtelijke zin en daarom niet aan parlementaire goedkeuring
worden onderworpen – zouden de inhoud of strekking van het Verdrag
kunnen doorkruisen.

Ten aanzien van artikel 8 lid 2 achten de leden van de PvdA-fractie het
wenselijk een voorbehoud te maken voor wat betreft de stilzwijgende
goedkeuring bij de wijziging van de Aanhangsels, zodat de regering zich
in de toekomst ervan zal kunnen blijven vergewissen dat wijzigingen in de
Aanhangsels in overeenstemming zijn met de letter en de geest van de
Overeenkomst.

Met betrekking tot artikel 9 van de overeenkomst, waarin is bepaald dat
iedere overeenkomstsluitende Partij om ernstige redenen het Verdrag kan
schorsen of opzeggen, merken deze leden op dat zij graag neergelegd
zouden zien, op welke wijze de regering op de hoogte wordt gebracht of
wordt betrokken bij een beslissing tot schorsing van de werking van het
Verdrag. Naar Nederlands constitutioneel recht is opzegging van een
verdrag slechts mogelijk na voorafgaande goedkeuring door de Staten-
Generaal.

De leden van de CDA-fractie hebben met veel instemming kennisge-
nomen van het onderhavige verdrag waarmee de medewerking wordt
verzekerd van de Roemeense autoriteiten bij de terugkeer van Roemenen
wier illegaal verblijf moet worden beëindigd.

Het heeft de CDA-fractie wel buitengewoon verbaasd dat de regering dit
verdrag pas nu, ruim vier jaar na de totstandkoming ervan, ter goedkeu-
ring aan het parlement voorlegt. Deze leden menen dat de urgentie en de
noodzaak van verwijdering van hier illegaal verblijvende personen zich
absoluut niet verdraagt met de nonchalance van de regering om
verdragen die een land van herkomst verplichten rustig vijf jaar in de la te
laten liggen. De leden van de CDA-fractie menen dat het excuus dat hier-
voor wordt aangevoerd niet geloofwaardig is mede gelet op het negatieve
signaal dat uitgaat van niet ratificeren.

Deze leden zouden voorts van de regering wensen te vernemen of er door
de uitblijvende ratificatie van het onderhavige verdrag gedurende de
afgelopen vier jaar negatieve effecten hebben plaatsgevonden met betrek-
king tot de mogelijkheid om hier illegaal verblijvende personen, afkomstig
uit Roemenië, ook daadwerkelijk te verwijderen naar Roemenië.

De leden van de CDA-fractie zouden voorts willen vernemen, nu er zo
expliciet in de toelichtende nota bij het onderhavige verdrag wordt
vermeld dat er geen verplichting wordt aangegaan tot het verwijderen van
personen, welke stappen de regering voornemens is te nemen opdat
personen, afkomstig uit Roemenië die hier illegaal verblijven en ten
aanzien van wie tot verwijdering is beslist op basis van de vreemdelin-
genwet, ook daadwerkelijk worden verwijderd naar Roemenië, nu op

basis van het onderhavige verdrag de Roemeense autoriteiten alle medewerking zullen geven.

Voorts willen de leden van de CDA-fractie vernemen of het recent vervallen van de visumplicht voor Roemenië nog consequenties heeft met betrekking tot het onderhavige verdrag, zowel in relatie tot de medewerking van de Roemeense autoriteiten, als ook in relatie met de afspraken inzake het vaststellen van de nationaliteit van vreemdelingen.

Tenslotte zouden de leden van de CDA-fractie de verzekering willen verkrijgen dat in de toekomst soortgelijke verdragen ten spoedigste aan het parlement ter goedkeuring worden voorgelegd. Kan in dit kader een overzicht gegeven worden over de stand van zaken met betrekking tot terugnameovereenkomsten die op dit moment in onderhandeling zijn.

De leden van de fractie van D66 hebben met belangstelling kennisgenomen van het onderhavige verdrag waardoor de medewerking wordt verzekerd van de Roemeense autoriteiten bij de terugkeer van Roemenen wier illegaal verblijf moet worden beëindigd, nadat ten aanzien van hen onherroepelijk tot verwijdering is beslist op basis van de Vreemdelingenwet. Bij deze leden resteren naar aanleiding van de toelichtende nota nog enkele vragen.

Kan de regering aangeven hoeveel Roemenen per jaar in Nederland een negatieve beschikking krijgen? Hoeveel Roemenen verkeren er in vreemdelingenbewaring? Voorst willen de leden van de fractie van D66 graag weten hoeveel Roemenen als grondslag voor hun asielaanvraag homoseksualiteit hebben opgevoerd? In dit verband zijn deze leden benieuwd of het Roemeense artikel 200 Wetboek van Strafrecht reeds is afgeschaft. Kan de regering dit toelichten?

De voorzitter van de vaste commissie voor Justitie,
Van Heemst

De griffier voor dit verslag,
Fenijn